

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Zasady oceniania rozwiązań zadań
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Język łaciński i kultura antyczna
<i>Poziom:</i>	Poziom rozszerzony
<i>Formy arkusza:</i>	MJLP-R0-100, MJLP-R0-200, MJLP-R0-400, MJLP-R0-700
<i>Termin egzaminu:</i>	5 maja 2026 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	26 czerwca 2026 r.

Uwaga: Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania.

Zadanie 1. (0–25)

Wymagania określone w podstawie programowej ¹	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. W zakresie kompetencji językowych: znajomość gramatyki języka łacińskiego oraz umiejętność rozumienia i tłumaczenia tekstu łacińskiego. Zdający zna i potrafi stosować podstawowe zjawiska morfologiczne i składniowe typowe dla języka łacińskiego. Zdający rozumie czytany ze słownikiem tekst łaciński i dokonuje poprawnego przekładu prozatorskiego tekstu łacińskiego na język polski, z wykorzystaniem słownika łacińsko-polskiego, w tłumaczeniu zachowując polską normę językową.	I. W zakresie kompetencji językowych. Zdający: 3) zna i rozpoznaje formy morfologiczne i strukturę składniową tłumaczonego tekstu; 4) identyfikuje, z wykorzystaniem posiadanej wiedzy na temat gramatyki łacińskiej, formy podstawowe słów występujących w tłumaczonym tekście; 6) zna zasady tworzenia spójnego i zgodnego z polską normą językową przekładu z języka łacińskiego na język polski; 7) dokonuje następujących transformacji [...]: o) potrafi korzystać ze słownika łacińsko-polskiego podczas sporządzania przekładu, p) potrafi w przypadku wyrazów wieloznacznych wybrać znaczenie odpowiednie dla kontekstu/tematyki tłumaczonego tekstu, q) dokonuje poprawnego przekładu prozatorskiego tekstu łacińskiego, z zakresu tekstów określonych w kanonie, na język polski, w tłumaczeniu zachowując polską normę językową.

Zasady oceniania

Zdanie		Elementy podlegające ocenie	Punktacja	
			częstkowa	maksymalna
1.	Apud Helvetios nobilissimus fuit et divitissimus Orgetorix.	Indicativus perfecti czasownika nieregularnego esse; stopniowanie regularne przymiotników	0-1-2	2

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2024 r. poz. 1019).

2.	Is Marco Messala et Marco Pisone consulibus regni cupiditate inductus coniurationem nobilitatis fecit et civitati persuasit,	Składnia ablativus absolutus; participium perfecti passivi; indicativus perfecti activi	0-1-2-3	5
	ut de finibus suis cum omnibus copiis excederent.	Zdanie podrzędne dopełnieniowe; wyrażenia przyimkowe	0-1-2	
3.	Perfacile esse dicebat [...] totius Galliae imperium capere.	Składnia ACI; indicativus imperfecti activi	0-1-2	4
	cum praestarent omnibus virtute,	Zdanie okolicznikowe przyczyny lub czasu; funkcje przypadków	0-1-2	
4.	Id hoc facilius iis persuasit,	Stopniowanie regularne przysłówków	0-1	2
	quod undique loci natura Helvetii continentur:	Zdanie okolicznikowe przyczyny	0-1	
5.	una ex parte flumine Rheno latissimo, altera ex parte monte Iura altissimo;	Wyrażenie przyimkowe; stopniowanie regularne przymiotników	0-1-2	5
	ex tertia lacu Lemanno et flumine Rhodano,	Funkcje przypadków	0-1	
	qui provinciam nostram ab Helvetiis dividit.	Zaimki; indicativus praesentis activi	0-1-2	
6.	Itaque minus facile finitimis bellum inferre poterant.	Stopniowanie nieregularne przysłówków; odmiana czasownika nieregularnego <i>posse</i>	0-1-2	2
7.	Homines bellicosi magno dolore adficiebantur,	Indicativus imperfecti passivi; funkcje przypadków	0-1-2	5
	nam quamquam gloria belli atque fortitudine excellabant, nimis angustos se fines habere arbitrabantur.	Indicativus imperfecti activi; verbum deponens; składnia ACI	0-1-2-3	
Razem				25

Przykładowa odpowiedź

U Helwetów najwyżej urodzony i najbogatszy był Orgetoryks. Ten za konsulatu Marka Messali i Marka Pizona, kierowany żądzą władzy królewskiej, zawiązał spisek arystokracji i przekonał społeczność, żeby wyszli ze swoich granic (opuścili swój kraj) z całym dobytkiem. Mówił, że jest rzeczą bardzo łatwą (jest bardzo łatwe) zdobyć władzę nad całą Galią, ponieważ (gdy) przewyższają wszystkich męstwem. O tyle łatwiej ich do tego przekonał, że (ponieważ) Helweci zewsząd są otoczeni naturalnymi granicami: z jednej strony bardzo szeroką rzeką Ren; z drugiej strony bardzo wysokim pasmem górskim Jura; z trzeciej jeziorem Lemman i rzeką Rodan, która oddziela naszą prowincję od Helwetów. Dlatego mniej łatwo mogli rozpocząć wojnę z sąsiadami. Ludzie waleczni byli dręczeni wielkim bólem (doznawali wielkiego bólu), ponieważ, chociaż wyróżniali się chwałą wojenną i odwagą, sądzili, że mają zbyt małe terytorium (wąskie granice).

Zadanie 2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. W zakresie kompetencji językowych: znajomość gramatyki języka łacińskiego [...]. Zdający zna i potrafi stosować podstawowe zjawiska morfologiczne i składniowe typowe dla języka łacińskiego [...].	I. W zakresie kompetencji językowych. Zdający: 1) zna i rozpoznaje formy morfologiczne z zakresu gramatyki języka łacińskiego: g) zasady tworzenia i stopniowania przysłówków pochodzących od przymiotników deklinacji I–III; 7) dokonuje następujących transformacji gramatycznych w zakresie morfologii: f) tworzy i stopniuje przysłówki pochodzące od przymiotników deklinacji I–III.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź zawierająca dwie prawidłowe formy.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

gradus positivus – *late*

gradus comparativus – *latius*

Zadanie 3. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. W zakresie kompetencji językowych: znajomość gramatyki języka łacińskiego [...]. Zdający zna i potrafi stosować podstawowe zjawiska morfologiczne i składniowe typowe dla języka łacińskiego [...].	I. W zakresie kompetencji językowych. Zdający: 1) zna i rozpoznaje formy morfologiczne z zakresu gramatyki języka łacińskiego: h) formy strony [...] biernej czasowników regularnych koniugacji I–IV w trybie

	orzekającym (indicativus) [...] w następujących czasach: praesens, imperfectum [...].
--	---

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź zawierająca dwa czasowniki w stronie biernej.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

continentur, adficiebantur; akceptowane także *arbitrabantur*

Zadanie 4. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. W zakresie kompetencji językowych: znajomość gramatyki języka łacińskiego [...]. Zdający zna i potrafi stosować podstawowe zjawiska morfologiczne i składniowe typowe dla języka łacińskiego [...].	I. W zakresie kompetencji językowych. Zdający: 7) dokonuje [...] transformacji gramatycznych w zakresie morfologii: a) odmienia rzeczowniki regularne deklinacji I–V [...], j) odmienia czasowniki nieregularne: – <i>verba deponentia</i> .

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź zawierająca prawidłową formę.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Perfacile esse loquebatur.

Zadanie 5. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
III. W zakresie kompetencji społecznych: świadomość roli antyku w kształtowaniu się kultury i tożsamości polskiej [...].	III. W zakresie kompetencji społecznych. Zdający: 1) dostrzega znaczenie języka łacińskiego oraz kultury starożytnej Grecji i starożytnego Rzymu dla kultury polskiej, europejskiej i światowej; 2) jest świadomy antycznych korzeni kultury polskiej, europejskiej i światowej.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź zawierająca dwa prawidłowe wyrazy.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

1. *nobilitacja, nobil, nobilitować*
2. *perswazja, perswazyjny, perswadować*

Zadanie 6. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. W zakresie kompetencji interkulturowych: znajomość kultury i tradycji antycznej oraz jej wpływu na kultury późniejsze. Zdający zna, rozumie i interpretuje zjawiska i teksty kultury antycznej, umieszczając je we właściwym dla nich kontekście i zauważając ich cechy dystynktywne, oraz rozpoznaje i interpretuje elementy tradycji antycznej w tekstach kultury późniejszej.	II. W zakresie kompetencji kulturowych. Zdający: 3) posiada podstawową wiedzę o następujących kluczowych zjawiskach z zakresu historii literatury starożytnej: b) literatura rzymska: – Cezar, <i>Pamiętniki o wojnie galijskiej</i> , <i>Pamiętniki o wojnie domowej</i> .

Zasady oceniania

- 1 pkt – odpowiedź poprawna.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

C

Zadanie 7. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. W zakresie kompetencji językowych: znajomość gramatyki języka łacińskiego [...]. Zdający zna i potrafi stosować podstawowe zjawiska morfologiczne i składniowe typowe dla języka łacińskiego [...].	I. W zakresie kompetencji językowych. Zdający: 7) dokonuje następujących transformacji gramatycznych w zakresie morfologii: k) dokonuje transformacji gramatycznych w zakresie zjawisk składniowych: – przy przekształcaniu zdań zawierających charakterystyczne dla łaciny zjawiska składniowe poprawnie posługuje się następującymi konstrukcjami składniowymi: [...] <i>nominativus cum infinitivo</i> (NCI).

Zasady oceniania

- 1 pkt – odpowiedź zawierająca poprawną transformację zdania.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Frater meus orator fuisse dicitur.

Zadanie 8. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. W zakresie kompetencji językowych: znajomość gramatyki języka łacińskiego [...]. Zdający zna i potrafi stosować podstawowe zjawiska morfologiczne i składniowe typowe dla języka łacińskiego [...].	I. W zakresie kompetencji językowych. Zdający: 2) zna i rozpoznaje zjawiska składniowe z zakresu gramatyki języka łacińskiego: a) szyk zdania łacińskiego, b) strukturę składniową zdania w stronie czynnej [...]; 7) dokonuje następujących transformacji gramatycznych w zakresie morfologii: k) dokonuje transformacji gramatycznych w zakresie zjawisk składniowych: – przekształca strukturę składniową zdania łacińskiego.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź zawierająca poprawną transformację zdania.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Femina florem habet.

Zadanie 9. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. W zakresie kompetencji językowych: znajomość gramatyki języka łacińskiego [...]. Zdający zna i potrafi stosować podstawowe zjawiska morfologiczne i składniowe typowe dla języka łacińskiego [...].	I. W zakresie kompetencji językowych. Zdający: 1) zna i rozpoznaje następujące formy morfologiczne z zakresu gramatyki języka łacińskiego: h) formy strony czynnej [...] czasowników regularnych koniugacji I–IV w trybie orzekającym (<i>indicativus</i>) [...] w następujących czasach: <i>praesens, imperfectum</i> [...] j) formy imiesłówów: <i>participium praesentis activi, participium perfecti passivi</i> [...]; 2) zna i rozpoznaje następujące zjawiska składniowe z zakresu gramatyki języka łacińskiego: a) szyk zdania łacińskiego.

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź zawierająca trzy prawidłowe formy.

1 pkt – odpowiedź zawierająca dwie prawidłowe formy.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. *agebant*
2. *acta*
3. *egit*

Zadanie 10. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. W zakresie kompetencji interkulturowych: znajomość kultury i tradycji antycznej oraz jej wpływu na kultury późniejsze. Zdający zna, rozumie i interpretuje zjawiska i teksty kultury antycznej, umieszczając je we właściwym dla nich kontekście i zauważając ich cechy dystynktywne, oraz rozpoznaje i interpretuje elementy tradycji antycznej w tekstach kultury późniejszej.	II. W zakresie kompetencji kulturowych. Zdający: 6) posiada podstawową wiedzę o następujących kluczowych zjawiskach z zakresu życia publicznego i prywatnego w [...] starożytnym Rzymie: b) życie domowe i rodzinne w [...] Rzymie [...] imiona i nazwiska rzymskie [...].

Zasady oceniania

- 1 pkt – odpowiedź poprawna.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Marcus Tullius Cicero

Zadanie 11. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. W zakresie kompetencji interkulturowych: znajomość kultury i tradycji antycznej oraz jej wpływu na kultury późniejsze. Zdający zna, rozumie i interpretuje zjawiska i teksty kultury antycznej, umieszczając je we właściwym dla nich kontekście i zauważając ich cechy dystynktywne, oraz rozpoznaje i interpretuje elementy tradycji antycznej w tekstach kultury późniejszej.	II. W zakresie kompetencji kulturowych. Zdający: 2) posiada podstawową wiedzę o następujących kluczowych zjawiskach z zakresu historii starożytnej: a) historia Grecji: – wojny perskie, b) historia Rzymu: – wojny punickie – Kartagina, postacie [...] Scypiona Afrykańskiego.

Zasady oceniania

- 1 pkt – odpowiedź zawierająca dwa poprawne wskazania.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

F, P

Zadanie 12. (0–3)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. W zakresie kompetencji interkulturowych: znajomość kultury i tradycji antycznej oraz jej wpływu na kultury późniejsze. Zdający zna, rozumie i interpretuje zjawiska i teksty kultury antycznej, umieszczając je we właściwym dla nich kontekście i zauważając ich cechy dystynktywne, oraz rozpoznaje i interpretuje elementy tradycji antycznej w tekstach kultury późniejszej.	II. W zakresie kompetencji kulturowych. Zdający: 1) posiada podstawową wiedzę o następujących kluczowych zjawiskach z zakresu mitologii greckiej i rzymskiej: c) mity o głównych herosach – Prometeusz [...], d) mity o wojnie trojańskiej i powrocie bohaterów spod Troi; 3) posiada podstawową wiedzę o następujących kluczowych zjawiskach z zakresu historii literatury starożytnej: a) literatura grecka: – tragedia: wybrane dzieła [...] Sofoklesa (<i>Król Edyp</i>) [...].

Zasady oceniania

3 pkt – odpowiedź zawierająca trzy poprawne wskazania.

2 pkt – odpowiedź zawierająca dwa poprawne wskazania.

1 pkt – odpowiedź zawierająca jedno poprawne wskazanie.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. D

2. B

3. C

Zadanie 13. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. W zakresie kompetencji interkulturowych: znajomość kultury i tradycji antycznej oraz jej wpływu na kultury późniejsze. Zdający zna, rozumie i interpretuje zjawiska i teksty kultury antycznej, umieszczając je we właściwym dla nich kontekście i zauważając ich cechy charakterystyczne, oraz rozpoznaje i interpretuje elementy tradycji antycznej w tekstach kultury późniejszej.	II. W zakresie kompetencji kulturowych. Zdający: 5) posiada podstawową wiedzę o następujących kluczowych zjawiskach z zakresu kultury materialnej w starożytności: b) kluczowe postacie i dzieła rzeźby greckiej: [...] <i>Grupa Laokoona</i> .

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Grupa Laokoona

Zadanie 14. (0–5)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II. W zakresie kompetencji interkulturowych: znajomość kultury i tradycji antycznej oraz jej wpływu na kultury późniejsze. Zdający zna, rozumie i interpretuje zjawiska i teksty kultury antycznej, umieszczając je we właściwym dla nich kontekście i zauważając ich cechy charakterystyczne, oraz rozpoznaje i interpretuje elementy tradycji antycznej w tekstach kultury późniejszej. III. W zakresie kompetencji społecznych: świadomość roli antyku w kształtowaniu się kultury i tożsamości polskiej oraz znaczenia kultury grecko-rzymskiej dla kultury europejskiej i światowej. Zdający ma świadomość znaczenia tradycji antycznej dla kształtowania się i rozwoju kultury polskiej i światowej.	II. W zakresie kompetencji kulturowych. Zdający: 7) posiada podstawową wiedzę o następujących kluczowych zjawiskach z zakresu tradycji antycznej i recepcji antyku: a) obecność tradycji greckiej i rzymskiej we współczesnym życiu publicznym i kulturalnym, b) przetworzenia motywów kulturowych greckich i rzymskich w kulturze późniejszej polskiej i światowej na płaszczyznach: literackiej, sztuk plastycznych, sztuk wizualnych; 14) potrafi rozpoznać i poddać interpretacji w kontekście kultury greckiej i rzymskiej oraz kultur późniejszych następujące kluczowe zjawiska z zakresu tradycji antycznej i recepcji antyku: a) obecność tradycji greckiej i rzymskiej we współczesnym życiu publicznym i kulturalnym, b) przetworzenia motywów kulturowych greckich i rzymskich w kulturze późniejszej polskiej i światowej na płaszczyznach: literackiej, sztuk plastycznych, sztuk wizualnych. III. W zakresie kompetencji społecznych. Zdający: 1) dostrzega znaczenie języka łacińskiego oraz kultury starożytnej Grecji i starożytnego Rzymu dla kultury polskiej, europejskiej i światowej; 2) jest świadomy antycznych korzeni kultury polskiej, europejskiej i światowej.

Zasady oceniania

5 pkt – poprawne rozwiązanie zadania, w tym:

- 1 pkt – poprawne przetłumaczenie dewizy
- 1 pkt – poprawna interpretacja dewizy
- 1 pkt – wyjaśnienie uniwersalnego charakteru dewizy
- 1 pkt – wskazanie dziedziny życia, w której podana dewiza może mieć zastosowanie, wraz z uzasadnieniem swojego stanowiska
- 1 pkt – spójna forma wypowiedzi i poprawność językowa.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź:

Tłumaczenie: Śpiesz się powoli

Interpretacja:

Łacińska sentencja *festina lente*, pomimo swojego paradoksalnego wydźwięku, zwraca uwagę na ważny aspekt działalności człowieka. Sentencja z jednej strony podkreśla potrzebę szybkiego wykonania określonej czynności, ale z drugiej doradza staranność, rzetelność i rozagę. Chodzi tutaj o zachowanie równowagi między obiema postawami, aby uniknąć zarówno przeoczeń i błędów z powodu pośpiechu, jak i przedłużania pracy w wyniku przesadnej skrupulatności. Sentencja współcześnie może mieć zastosowanie w wielu dziedzinach życia, np. w szkole (w trakcie rozwiązywania zadań) lub w pracy. Chociaż jesteśmy ograniczeni czasem, nie powinniśmy się nadmiernie śpieszyć, by nie popełnić błędów. Innym obszarem, w którym ta dewiza może być przydatna, jest medycyna. Pośpieszenie bądź niedokładnie zdiagnozowana choroba i źle dobrane z tego powodu leki mogą prowadzić nawet do śmierci pacjenta.

Zadanie 15. (0–5)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II. W zakresie kompetencji interkulturowych: znajomość kultury i tradycji antycznej oraz jej wpływu na kultury późniejsze. Zdający zna, rozumie i interpretuje zjawiska i teksty kultury antycznej, umieszczając je we właściwym dla nich kontekście i zauważając ich cechy charakterystyczne, oraz rozpoznaje i interpretuje elementy tradycji antycznej w tekstach kultury późniejszej. III. W zakresie kompetencji społecznych: świadomość roli antyku w kształtowaniu się kultury i tożsamości polskiej oraz znaczenia kultury grecko-rzymskiej dla kultury europejskiej i światowej. Zdający ma świadomość znaczenia tradycji antycznej dla kształtowania się i rozwoju kultury polskiej i światowej.	II. W zakresie kompetencji kulturowych. Zdający: 1) posiada podstawową wiedzę o następujących kluczowych zjawiskach z zakresu mitologii greckiej [...]: c) mity o głównych herosach – [...] Herakles; 7) posiada podstawową wiedzę o następujących kluczowych zjawiskach z zakresu tradycji antycznej i recepcji antyku: a) obecność tradycji greckiej i rzymskiej we współczesnym życiu publicznym i kulturalnym, b) przetworzenia motywów kulturowych greckich i rzymskich w kulturze późniejszej polskiej i światowej na płaszczyznach: literackiej, sztuk plastycznych, sztuk wizualnych;

	8) potrafi wskazać najważniejsze cechy charakterystyczne i poddać interpretacji uwzględniającej właściwy kontekst kulturowy następujące kluczowe zjawiska z zakresu mitologii greckiej i rzymskiej: c) mity o głównych herosach – [...] Herakles [...], 14) potrafi rozpoznać i poddać interpretacji w kontekście kultury greckiej i rzymskiej oraz kultur późniejszych następujące kluczowe zjawiska z zakresu tradycji antycznej i recepcji antyku: a) obecność tradycji greckiej i rzymskiej we współczesnym życiu publicznym i kulturalnym, b) przetworzenia motywów kulturowych greckich i rzymskich w kulturze późniejszej polskiej i światowej na płaszczyznach: literackiej, sztuk plastycznych, sztuk wizualnych. III. W zakresie kompetencji społecznych. Zdający: 1) dostrzega znaczenie języka łacińskiego oraz kultury starożytnej Grecji i starożytnego Rzymu dla kultury polskiej, europejskiej i światowej; 2) jest świadomy antycznych korzeni kultury polskiej, europejskiej i światowej.
--	--

Zasady oceniania

5 pkt – poprawne rozwiązanie zadania, w tym:

- 1 pkt – poprawne opisanie sceny wraz z rozpoznaniem kluczowych postaci
- 1 pkt – rozpoznanie i wskazanie tytułu dzieła literackiego, do którego nawiązuje źródło
- 1 pkt – interpretacja źródła we właściwym kontekście kulturowym
- 1 pkt – wyjaśnienie uniwersalnego przekazu sceny
- 1 pkt – spójna forma wypowiedzi i poprawność językowa.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Rycina przedstawia scenę walki Heraklesa i jego pomocnika (Jolaosa) z Hydrą lernejską. Pokonanie tego potwora było jedną z 12 prac, którą herosowi zlecił król Eurysteusz. Hydra była jadowitą istotą o wielu głowach, która zastraszała ludność w okolicach jeziora Lerna. W trakcie walki okazało się, że stworzenie ma zdolności regeneracyjne. Za każdym razem, kiedy Herakles odcinał jedną z głów Hydry, na jej miejsce odrastały dwie nowe. Pomocnik wypalał rany potwora pochodnią, aby głowy nie odrastały. Dopiero takie podejście pozwoliło pokonać Hydrę. Tę pracę Heraklesa opisują zarówno autorzy starożytni (np. Hezjod w *Teogonii*), jak i nowożytni (np. A. Mickiewicz w *Odzie do młodości*). Heros i jego przeciwnik pojawiają się także we współczesnej kulturze popularnej, np. w grach wideo (*Hades*, seria

Final Fantasy). W tym mitologicznym epizodzie zmagania herosa z potworem można odnaleźć uniwersalny przekaz. Po pierwsze – chodzi o zło, które odradza się jak głowa Hydry. Po drugie – jedynie determinacja i przemyślane działania (jak wypalanie ran pochodnią) gwarantują odniesienie sukcesu.